

کامبزنوروزی

حقوق دان

قتل یک قاضی در شیراز مضمون و اهمیتی بیش از یک قتل دارد. در بین انواع قتل‌ها، قتل قاضی از بقیه متمایز است و زمانی که تکرار می‌شود، نشانه‌ای سیاه و پررنگ از خشونت بی‌مهار بدخیم و کاهش احساس عدالت در جامعه است. در ۱۵ سال اخیر در ایران حدود ۱۰ قاضی به قتل رسیده‌اند. اغلب این قتل‌ها به شغل این قضات مربوط بوده‌اند. چندین مورد سووقصد به قضات هم بوده است که خوشبختانه بی‌نتیجه مانده‌اند. قاتل‌ها معمولاً کسانی بوده‌اند که از نتیجه پرونده قضائی خود، به حق یا ناحق راضی نبوده‌اند و از قاضی انتقام گرفته‌اند. قاضی کسی است که قدرت قانونی زیادی دارد و مرجع عدل و داد است. نام قاضی باید مترادف عدل و انصاف و بی‌طرفی و علم و دانش و اعتماد و اخلاق باشد. نام قاضی ترسی ایجاد می‌کند، شبیه ترس از عدالت. قاضی باید در امنیت کامل باشد. نه یک امنیت پلیسی بلکه باید آنچه به‌عنوان شأن قاضی شناخته می‌شود، برای او امنیت و احترام بیاورد. قتل چند قاضی در طول ۱۵، ۱۰ سال -که البته آمار بسیار زیادی است- نشانه آن نیست که جامعه قضات در ایران بی‌اعتبار و بی‌احترام شده است. هزاران مقام قضائی، اعم از دادیار و بازپرس و دادستان و قضات شعب بدوی و تجدیدنظر و دیوان عالی با عزت و احترام به کار خود مشغول‌اند و مردم از ایشان دادخواهی می‌کنند. اگرچه در میان آنها تعدادی هم هستند که شایسته نام قاضی نیستند و نیز هرچند کیفیت کار قضائی پایین آمده است، ولی به هرحال مردم ملجأ و مأمنی جز این نمی‌شناسند.

مشکل جایی دیگر است

جرم راهی است که مجرم برای حل مشکل خود انتخاب می‌کند. این انتخاب متأثر از شخصیت فردی مجرم و وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه است. جامعه که جرم‌زا باشد، افراد بیشتری را شخصیت‌های متفاوت به سمت ارتکاب جرم کشیده می‌شوند. وقتی در یک خیابان در یک اتومبیل باز است و سونچ روی آن است و از صاحب اتومبیل هم خبری نیست و مراقب هم ندارد، افراد بیشتری ممکن است آن اتومبیل را سرقت کنند. اما خودرویی با در قفل و زدنگیر و مراقب را فقط سارق حرفه‌ای ممکن است سرقت کند. جامعه امروز ایران حکایت همان خودرویی است که درش باز است، سونچ، روی آن است و کسی هم مراقب آن نیست. هر رهگذری می‌تواند چیزی از درون آن بردارد، یک نفر هم می‌آید و کل خودرو را سرقت می‌کند. کسی که دست به قتل یک قاضی می‌زند، تصور می‌کند آن قاضی حق او را نداده است. اما خیلی قبل‌تر از آن و به‌تدریج حجم انبوهی از خشم و کینه بر اثر انواع مشکلات و شاید ستم‌ها در او انباشته شده است. امید او، حتی به‌ناحق به آن بوده که در دادگاه بتواند کاری بکند، اما نمی‌شود. آن خشم و کینه مثل یک دمل چرکی کثیف بیرون می‌زند. در نگاه او آن کسی که مقصر است، همان قاضی است. دست انتقام روی قبضه سلاح گرم یا سرد می‌رود و می‌کُشد. او قاتل است و مستحق مجازات قتل. اما مقدمه این قتل نه آن کسی است که طرف دعوا بوده، نه آن قاضی که به ستم مقول شده است. مقدمه اصلی آن وضعیت اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی به‌شدت ناهنجار و تبعیض‌آمیزی است که خشونت می‌سازد و آن را ترویج می‌کند. وضعیتی که در آن، چنان همه چیز را درهم‌ریخته و پریشان و آشفته کرده‌اند که انتخاب‌های مجرمانه هم آسان شده است؛ حتی انتخاب جرمی مانند قتل یک قاضی. آخرین برگ پرونده قتل یک قاضی، مانند دیگر پرونده‌های قتل، حکم قصاصی است. اما برگ‌های دیگر چنین پرونده‌ای که هیچ‌گاه در پرونده‌های قتل یا دیگر جرائم نمی‌آیند، آن اوضاع و احوالی است که جرم را ساخته و کسی را به ارتکاب جرم کشانده است. آن سلاح گرم یا سرد را جامعه‌ای به دست قاتل می‌دهد که حکمرانی‌اش در غفلت قوانین و سیاست‌ها و برنامه‌های جرم‌زا تصویب و اجرا می‌کند و در خواب‌آلودگی نمی‌فهمد یا نمی‌خواهد بفهمد که موربانه پرورش می‌دهد و کارهایش در اقتصاد و فرهنگ و سیاست چگونه مردم بی‌پناه را به دامان رفتارهای مجرمانه می‌اندازد؛ همچنین جامعه مدنی‌اش، از قبیل دانشگاهیان بی‌خیال و روزنامه‌نگارها و گویندگان و نویسندگان است که برای هر چیز، مطالبات متعدد دارد، اما دم نمی‌زند که چگونه موربانه جرم همه جا را می‌چود و از بین می‌برد و حتی به پایه‌های میز قاضی هم رحم نمی‌کند و سعی نمی‌کند حکمران غافل را بیدار کند و بخواهد که با اصلاح قوانین و برنامه‌ها و سیاست‌ها و از بین بردن فساد، مانع از توسعه و افزایش هولناک جرم در کشور شود. جلوی پرورش موربانه را بگیرید.

چهارشنبه ۷ خرداد ۱۴۰۴
۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۶
۲۸ می ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۲۱
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

جهانگیر در توضیح پرونده تخلفات بانک آینده و انتظار برای گزارش شورای عالی نظارت:

پس از دریافت نتایج اقدام قانونی می‌کنیم

برگزیده‌ها

نماینده ویژه رئیس جمهور در امور توسعه دریامحور و مکران و رئیس انجمن صنعت ساختمان در همایش IBBI مطرح کردند

توسعه‌گران؛ کلید جمعیت‌پذیری مکران

«شرق» در گفت‌وگو با رضا نصری، ادعاهای مطرح‌شده درباره توافق موقت را واکاوی می‌کند

دیپلماسی در دام هژمونی

ادعای جنجالی و خبرساز علیرضا بیرانوند در تلویزیون

تحصیل در دانشگاهی که دکترای فیزیولوژی ندارد!

جمعی از اقتصاددانان در مراسم رونمایی از کتاب‌های روایت مسعود و روایت پرویز به واکاوی علل عقب‌ماندگی کشور از مقوله توسعه پرداختند

خرد؛ حلقه گمشده توسعه در ایران

گزارش تیتربیک را در صفحه ۶ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

تکرار یک تذکر؛ گلایه شورای شهر از بی‌اطلاعی از سفرهای خارجی شهردار تهران

سفر با بلیت سکوت

سفر رئیس‌جمهور ایران به عمان در مسیر تحکیم مناسبات میانجیگرانه و روابط دوجانبه

در سرزمین دوست

یادداشت

نقدی بر تقدس‌سازی‌ها

از آسمانی کردن قدرت تا پاسخ‌گویی اجتماعی

محمدضایوسفی‌شیخ‌رباط

اقتصاددان و استاد دانشگاه مفید

حکومت یک نهاد انسانی بوده که با هر انگیزه‌ای که شکل گرفته باشد، وظایف، نظم، امنیت و تضمین حقوق مردم را برعهده داشته‌اند. اکثر دولت‌ها براساس مناسبات رانتی، نظم و امنیت در جامعه ایجاد می‌کنند.

یکی از مسائل جوامع بشری تلقی الهی بودن حکومت‌ها بوده است. در ایران باستان با اعتقاد به فره ایزدی، حکومت‌ها جنبه آسمانی و فراشرعی پیدا کرده، رنگی از تقدس به خود می‌گرفتند. این در حالی است که حکومت امری زمینی است. حاکمیت کلیسا در اروپای قرون وسطا نیز با تقدس‌بخشی به حکومت، به تضییع حقوق مردم پرداخته، هرگونه مخالفت به‌عنوان مخالفت با دین و خدا تلقی می‌شد. این طرز تلقی، خسارات گسترده‌ای بر جوامع بشری تحمیل کرد.

تقدس‌بخشی به حاکمان پیامدهای بسیار مخربی برای جامعه دارد. آنان را از پاسخ‌گویی به جامعه میرا می‌کند و رابطه حکومت و مردم را به سلسله‌مراتبی یک‌سویه تقلیل داده و به فرماندهی از بالا و اطاعت کورکورانه از پایین تبدیل می‌کند. مردم باید خدا را شاکر شوند که در سایه چنین حکومتی زندگی می‌کنند و اگر دچار فقر و مشکلات هستند، آن را نه به دلیل رویکرد نادرست دولتمردان، بلکه تقدیری الهی باید دانست. این در حالی است که حکومت‌ها، از یک خاستگاه اجتماعی سر برآورده و در یک موقعیت خاص تاریخی ناشی از ساختار ملی و بین‌المللی قرار گرفته‌اند. ازاین‌رو نیازمند درک موقعیت داخلی و بین‌المللی خود، فهم سازوکارهای مؤثر، بهره‌گیری از ظرفیت جامعه و در نهایت نظام تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مناسب هستند که همگی کاملاً امری زمینی و بشری با درجه خط‌پذیری گسترده است. براساس این هیچ فرد یا نهادی، از خطا مصون نیست، علاوه‌براین ساختار

آئین‌رونمایی‌ونقدکتاب نظریه‌های نوین ساخت مسکن در قرن بیستم

باتأکید بر تجربیات ژاپن

نویسنده شوئیچی ماتسومورا

استاد دانشگاه توکیو رئیس دانشگاه هنر کوبه

با حضور و سخنرانی:

تاماکا تسوکادا

سفیر ژاپن در ایران

پژمان جوزی

رئیس انجمن صنعت ساختمان

احسان احمدی

معمار، عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه تهران

حسین ایمانی جاجرمی

جامعه‌شناس شهری، عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

نعمت حسنی

مهندس سازه و زلزله، عضو هیئت علمی دانشکده عمران دانشگاه شهید بهشتی

میثم معصومی (مترجم کتاب)

معمار و پژوهشگر معماری ژاپن

گرداننده و مجری: سحر گلکار

پنجشنبه ۸ خردادماه ۱۴۰۴ | ساعت ۱۶ الی ۱۸ خیابان فرشته، ساختمان فرشته ۲۴، طبقه اول

